

CESTA MÔJHO OBLEČENIA

Metodická príručka a aktivity určené
pre základné školy I. a II. stupňa

FAST FASHION

Fast Fashion je nový segment, ktorý vznikol v roku 1990. Pod týmto názvom môžeme rozumieť aj rýchlu, masívnu produkciu nekvalitne spracovaného oblečenia z lacných materiálov, aby sa nakupovalo čo najviac a čo najrýchlejšie.

Takýto módný kúsok je „naprogramovaný“, tak, aby vydržal 30 praní.

Vedeli ste, že?

-sa používa mix dvoch materiálov, aby sa pri praní neforemne oblečenie spralo

-gombíky sú prišité na odpadnutie, pretože sa výrobcovia spoliehajú na lenivosť si ich prišití? .. a teda výrobcovia očakávajú, že si prideme kúpiť nové oblečenie? (:

- pre mnoho zákazníkov oblečenie stratilo hodnotu a to kvôli nízkej cene.... a to zanecháva nemalú stopu!

- rýchla móda vznikla pôvodne pre mladých ľudí, aby mohli nasledovať módne trendy

- VITAJTE V ÉRE NAJLACNEJŠIEHO OBLEČENIA VŠETKÝCH ČIAS!!

MÓDNY PRIEMYSEL JE TRETÍ NAJVÄČŠÍ A DRUHÝ NAJŠPINAVŠÍ PRIEMYSEL NA SVETE!

SVETOVY ODEVNÝ PRIEMYSEL VRÁTANE OBUVY MAL V ROKU 2017 HODNOTU 1,7 BIOLÓNA DOLÁROV. MODNÝ PRIEMYSEL DLHÉ ROKY PRODUKOVAL DVE KOLEKcie:

1.JAR/LETO

2.JESEŇ/ZIMA

TERAZ JE TO VIAC AKO 50, TZV.MIKROKOLEKCIÍ, TO ZNAMENÁ, ŽE JEDNÁ KOLEKcia JE V „MÓDE,, PROBLIŽNE LEN TÝŽDEŇ.

ČÍNA PATRÍ STÁLE K OBROVSKÝM HRÁČOM

Vietnam, India, Bangladéš sú tiež na zozname.

Mieste fabriky sa nazývajú aj **sweatshopy**, tu sedia vedľa seba zamestnanci a každému je pridelený len jeden typ práce.

Najmenej 85% pracujúcich sú ženy!

Pracovné podmienky:

- výrobná hala, preplnená
- tie isté pohyby, ten istý strih, ten istý lem, tie isté stehy
- vysoká teplota
- nedostatočné vetranie
- špinavé hygienické zariadenia
- žiadne únikové východy
- žiadne hasiace prístroje
- žiadne ochranné pracovné pomôcky
- tvrdá disciplína, hrubé slovné i fyzické zaobchádzanie
- sexuálne obťažovanie
- mizerný plat..

10% CELOSVETOVÝCH EMISÍ CO₂ POCHÁDZA Z MÓDNEHO PRIEMYSLU

Na jedno bavlnené tričko a rifle sa minie cca 10tisíc litrov vody

KTO A KDE PRE NÁS MÓDNE KÚSKY UŠIL?

VIEME SA EFEKTÍVNE OBLEČENIA ZBAVIŤ?

Iba 10% z toho, čo darujeme na charitu sa predá!

Kde teda končí zvyšok oblečenia?
- na obrovských textilných skládkach v krajinách 3 sveta
- v spaľovniach

Vedeli ste, že na SR sa vyhodí, každých 10 minút 460kg textilného odpadu?

Aj keď je možné recyklovať 95% vyradeného oblečenia, len 1% použitých materiálov sa reálne zrecykluje do nového oblečenia

FAST FASHION JE DÔSLEDKOM FAST NAKUPOVANIA

PÁR TIPOV AKO NAKUPOVAŤ NOVÉ OBLEČENIE

**Nekupuj nové oblečenie... ale
to, ktoré tu už je!**

kúp alebo predaj svoje oblečenie
BAZAR.SK, MARKETPLACE-FB

*podporuj lokálnych výrobcov-predaj
ručne robených vecí od šikovných
dizajnérov a navyše každý kúsok má
svoj príbeh*
SASHE.SK

*uskutočni v tvojej škole swap
oblečenia*

**-SWAP JE PODUJATIE, KDE SI MÔŽEŠ
VYMENIŤ SVOJE KÚSKY OBLEČENIA.
VÝHODA JE V TOM, ŽE MÔŽEŠ ODOVZDAŤ
OBLEČENIE, KTORÉ TI JE LÚTO HODIŤ DO
KONTAJNERA A ZÁROVEŇ SI VYBRAŤ NIEČO
PEKNÉ NA SEBA NA OPLÁTKU.**

VIŠ Z AKÉHO MATERIÁLU JE VYROBENÉ TVOJE OBLEČENIE?

Fake fur - alebo nepravá kožušina.

Táto plastová vec je s obľubou používaná ako náhrada pravej kožušiny, ale úprimne - pre životné prostredie je super škodlivá. Prečo? Umelé vlákna, z ktorých je vyrobená, sa dajú len veľmi ťažko zrecyklovať.

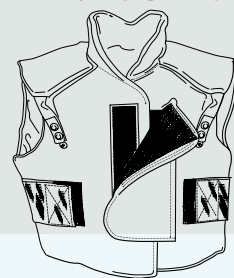
POLYESTER JE PROBLÉM, PRETOŽE JE SYNTETICKÝ, ROZKLADÁ SA VYŠE 200 ROKOV A PRI JEHO PRANÍ SA UVOLŇUJÚ DO VODY MIKROPLASTY.

VISKÓZA JE TZV. POLOSYNTETICKÝ MATERIÁL. VSTUPOM JE CELULÓZA, KTORÁ JE SAMOZREJME PRÍRODNÉHO PÔVODU. CELULÓZA PRECHÁDZA POČAS VÝROBY SÉRIOU CHEMICKÝCH KÚPEĽOV, KDE SA OD ZÁKLADU ZMENÍ JEJ CHEMICKÝ VZOREC. NA JEDNU TONU VISKÓZY SA SPOTREBUJÚ TRI TONY DREVA. VISKÓZA BOLA PÔVODNE VYNÁJDENÁ AKO NÁHRADA HODVÁBU.

Pod vlnou môžeme chápať vlnu z oviec, ale aj angoru z angorského králika, alpaku či kašmír.. Tieto materiály majú vlastnosti - sú silné, odolné, hrejivé a savé. Sú rozložiteľné v prírode, ľahko sa farbía a dlho vydržia. Ľahko sa však sperú a môžu svrbieť.

HODVÁB POCHÁDZA ZO ZÁMOTKU - KOKONU PRIADKY MORUŠOVEJ. KAŽDÝ KOKON JE TVORENÝ JEDNÝM VLÁKNOM, KTORÉ MÔŽE MAŤ DĺžKU AŽ NIEKOĽKO KILOMETROV. JE JEMNÝ, ĽAHKÝ, PRÍJEMNÝ NA DOTYK. VIE SA ROZLOŽIŤ V PRÍRODE A ĽAHKO SA FARBÍ, NO CENA JE VYSOKÁ.

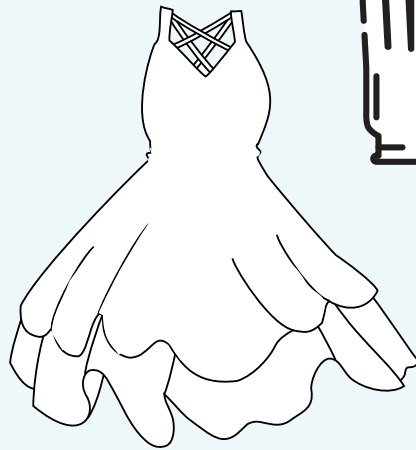
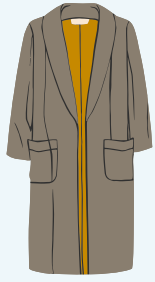
Biobavlna sa pestuje tradične, bez škodlivých chemikálií, je až z 80 percent zavlažovaná dažďovou vodou, jej pestovanie prináša tiež lepší a zdravší život farmárov a tiež nižšiu uhlíkovú stopu. Čo sa týka biobavlny, doporučujeme vyberať produkty s certifikáciou GOTS (Global Organic Textile Standard).

Ľan je vyrobený z prírodnej celulózy z ľanu. Má špecifickú nepravidelnú textúru a tiež výnimočné vlastnosti, pretože prirodzene chladí a je veľmi priedušná. Ľanové oblečenie sa preto skvele hodí na **teplé letné dni**

Bavlna je celkom náročná na pestovanie, preto sa v súčasnosti často používa jej geneticky modifikovaná verzia a veľa sa hnojí. Tiež je náchylná na škodcov, takže sa používajú toxické postreky. Dá sa povedať, že sa jedná o najviac chemizované odevné poľnohospodárstvo.

AKTIVITA Č.1 FAST PEXESO

Známa a pritom efektívna hra.

Toto pexeso môžeš využiť na viaceré spôsoby:

- klasická hra hľadanie 2 rovnakých symbolov /stranu s obrázkami si vytlač 2krát, vystrihni jednotlivé symboly a môžeš sa pustiť do hry/
- a čo tak si precvičiť slovnú zásobu? /k obrázku priradiť anglické slovíčko, vytlač si strany so symbolmi a slovíčkami a hra môže začať/

Kartičky môžete využiť k popisovaniu, či konverzácii:

- aké farby oblečenia sú na obrázkoch?
- v akom období sa jednotlivé kúsky oblečenia využívajú?
- z čoho sú vyrobené?
- dajú recyklovať?
- a pod.

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

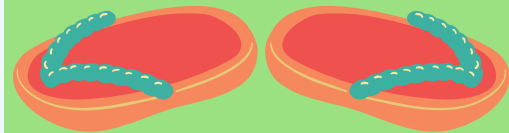
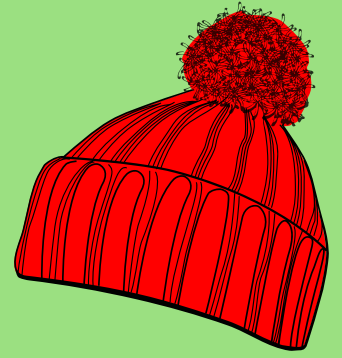
fast pexeso

fast pexeso

fast pexeso

swimsuit

boots

cap

socks

T-shirt

button

mask

blouse

shorts

dress

shirt

flip flops

jumper

pants

sneakers

AKTIVITA Č.2 IGELTOVÉ VRECKÁ SÚ OUT!

Čo hovoria čísla?

Enormné množstvo plastov, to je téma, ktorá v posledných rokoch rezonuje všade naokolo. Podľa údajov Európskej komisie použije každý občan EÚ za rok priemerne 198 jednorazových plastových tašiek, čo predstavuje dennú spotrebu 1 tašky na domácnosť!

Prispejte aj vy k eliminácii mikroténových vreciek a balte si ovocie a zeleninu, či desiatu do ekovrecúšok.

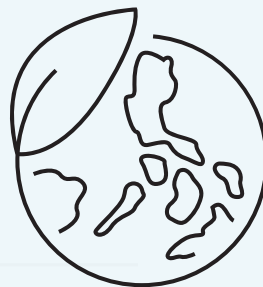
Okrem toho, že sú ekologické a vyzerajú výborne, ovocie a zelenina v nich aj voľne dýcha.

Máte doma zvyšnú látku? Chcete ju využiť iným spôsobom? Stačí stará, nepotrebná záclona, z ktorej si môžete vyrobiť aj vlastné ekovrecká. A ako si ich vyrobíte?

-jednoduchý návod na výrobu, ktorá vám zaberie pár minút-prinášame tu.

Postup

1. látku si nastrihnete podľa veľkosti vrecúška / veľkosť je na vás/

2. preložte si strany vrecka tak, aby ste ich mohli obšit' /šijeme dno a strany vrecka/ak šijete ručne, odporúčame prešit' strany a dno dva krát

3. vrchnú časť preložte a prichyťte si tak, aby vznikol tunel, do ktorého sa bude navliekať šnúrka

4. ak máme vrecko obšité, pretočíte ho

5. za pomoci zicherky navlečte špagát, stuhu cez tunel

6. HOTOVO

AKTIVITA Č.3

HRACIE KARTY

POČET HRÁČOV: 3-5

ČAS: INDIVIDUÁLNY

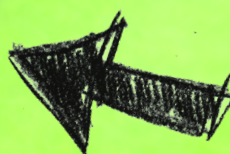

Hra obsahuje 15
kartičiek:
- 11 ks hracie karty
- 4 ks bonusové
karty

ROZDEĽTE SA V
TRIEDE DO
SKUPÍN A
VYHODNOŤTE
SVOJE VÝSLEDKY

Hra HRACIE KARTY je
venovaná pre žiakov I. a II.
stupňa. Ako začať?
Hra obsahuje 15 ks hracích
kartičiek, tie si zamiešajte,
usporiadajte a vytvorte z
nich dve kôpky. Jedna kôpka
bude predstavovať HRACIE
KARTY, druhá BONUSOVÉ
KARTY.

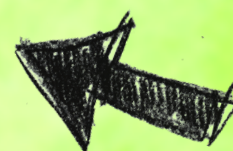
Začína sa na štarte, tu si vyťahujete
prvú kartu z kôpky-HRACIE KARTY.
Ak splníte prvú úlohu, ktorú hracia
karta obsahuje- môžete pokračovať
ťahom ďalšej hracej karty. V
skupine sa vystriedajte. Zvoľte si
poradie v akom si budú hráči karty
ťahovať. Ak sa dostanete na zelené
políčko- vyťahuješ BONUSOVÚ
KARTU.

Aby si hru dokončil musíš splniť
všetky úlohy, ktoré sú uvedené na
jednotlivých kartách. Nezabudni,
že úlohu riešite v skupine.

START

Poradie kariet je náhodné.
Zamiešaj karty a hra sa môže
začať!

HRACIE KARTY

Urobte prieskum:

kedy si si naposledy zakúpil niečo nové do svojho šatníka? čo to bolo? Výsledky skupiny si zapíš

Zisti za pomoci internetu, čo znamená:

Swap oblečenia, porozmýšľajte, ako by ste vo vašej škole spropagovali túto tému

Zistite:

aké je materiálové zloženie vášho oblečenia- tričko, sveter...? Prezrite si štítk na oblečení a spíšte si jednotlivé zložky. Ktorá zložka sa najviac objavuje?

Zahrajte sa na módnych návrhárov:

vymyslite a navrhните druh oblečenia, ktorý by sa hodil ku každému outfitu. Vaše kresby zdieľajte s ostatnými.

Zisti:

či sa vo vašom meste, obci nachádzajú zberné nádoby na textil, ak áno koľko ich je a kde sú umiestnené. Vyznačte na vašej mapke mesta.

Vyhľadajte:

za pomoci internetu vyhľadaj 2 slovenské značky, ktoré podporujú lokálnu výrobu a ekologickú módu.

**Spíšte
„desatoro„:**

10 tipov ako nakupovať rozumne

Vyhľadajte:

za pomoci internetu nájdí slovenské značky, ktoré podporujú lokálnu výrobu a ekologickú módu

Nakresli:

navrhni logo
reprezentujúce
ekologickú módu

Vyhľadajte:

na internete
video, ktorého
témou je: dopad
módneho
priemyslu na
našu planétu a
osudy ľudí.
Vypočuj si
dôsledky
módneho
priemyslu na ž.p

**Vyhľadaj a
prezentuj 3
certifikačné
spoločnosti:**

ktoré pravidelne
kontrolujú
dodržiavanie
ekologických
výrobných
postupov. Na čo
sa každá z nich
zameriava a čo
všetko zaručuje?

časovač 3min:

**spočítajte
všetky koše na
triedený odpad
v budove školy**

časovač 5min:

**zistite, kto z
učiteľov má
auto**

časovač 3min:

**vymyslíte a
zapišete
básničku o
bavlnenom
tričku**

časovač 2min:

**zistite, koľkí z
vás chodia do
školy
autobusom,
pešo a autom**

**BONUSOVÉ
KARTY**

AKTIVITA: HRACIE KARTY

POUŽITÉ ZDROJE:

--[HTTPS://WWW.HEAVENLY.SK/BLOG/AKYM-MATERIALOM-SA-VYHNUT](https://www.heavenly.sk/blog/akym-materialom-sa-vyhnut)

--[HTTPS://REFRESHER.SK/66522-NATALIA-PAZICKA-VYSVETLUJE-DOPAD-MODNEHO-PRIEMYSLU-NA-NASU-PLANETU-A-OSUDY-LUDI-ZA-LACNE-OBLECENIE-ZAPLATIME-VYSOKU-DAN](https://refresher.sk/66522-natalia-pazicka-vysvetluje-dopad-modneho-priemyslu-na-nasu-planetu-a-osudy-ludi-za-lacne-oblecenie-zaplacime-vysoku-dan)

--
[HTTPS://GENERALIBALANS.SK/PODCAST-S-GREENFLUENCERKOU-NATALIOU-PAZICKOU-O-UDRZATELNOM-ZIVOTNOM-STYLE-MODNOM-PRIEMYSLE-A-ZMENE-KTOREJ-SUCASTOU-BY-SME-MALI-BYT-VSETCI/](https://generalibalans.sk/podcast-s-greenfluencerkou-nataliou-pazickou-o-udrzatelnom-zivotnom-style-modnom-priemysle-a-zmene-ktorej-sucastou-by-sme-mali-byt-vsetci/)

--
[HTTPS://ECOLOCCO.SK/PRODUKT/SIETOVE-BAVLNENE-VRECKA-NA-OVOCIE-ZELENINU-EKOLOGICKE/](https://ecolocco.sk/produkt/sietove-bavlnene-vrecka-na-ovocie-zeleninu-ekologicke/)

--
[HTTPS://WWW.INCIEN.SK/WP-CONTENT/UPLOADS/2020/07/INCIEN_AMBRELA_TEXTIL_2020.PDF](https://www.inciem.sk/wp-content/uploads/2020/07/INCIEN_AMBRELA_TEXTIL_2020.PDF)

--
[HTTPS://ECOHERO.SK/RYCHLA-MODA/](https://ecohero.sk/rychla-moda/)

